

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

CANLLAWIAU

Profi rheolaidd ar gyfer staff addysg a gofal plant

Canllawiau ar gyfer staff addysg a gofal plant ar brofi
ddwywaith yr wythnos gartref.

Cyhoeddwyd gyntaf: 5 Chwefror 2021

Diweddarwyd ddiwethaf: 5 Chwefror 2021

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cynnwys

Beth yw profion rheolaidd?

Pwy sy'n gymwys i gael profion rheolaidd?

Beth yw Prawf Llif Unffordd?

Beth yw'r gwahaniaeth rhwng profion PCR rheolaidd a Phrofion Llif Unffordd?

Pam ydych chi'n gofyn i leoliadau addysg a gofal plant gynnal profion rheolaidd?

Ydy'r profion yn orfodol?

A yw'r profion yn cael eu darparu yn rhad ac am ddim?

Pa mor aml ddylwn i gymryd y prawf?

Oes rhaid i mi gymryd y prawf ar yr un diwrnodau bob wythnos?

Os ydw i wedi cael coronafeirws o'r blaen neu wedi derbyn y brechlyn, a ddylwn i barhau i gymryd profion ddwywaith yr wythnos?

Sut bydd y broses brofi yn gweithio?

Pa mor gywir yw canlyniad prawf llif unffordd?

Sut mae cymryd prawf?

Beth ddylwn i ei wneud os yw'r canlyniad yn bositif?

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Beth ddylwn i ei wneud os yw'r canlyniad yn negatiff?

Sut mae gwaredu'r pecyn prawf?

Oes modd defnyddio'r prawf ar gyfer aelod o fy rheulu?

Sut byddaf yn derbyn y profion?

Pam nad yw plant/dysgwyr yn rhan o'r system brofi hon?

Beth yw profion rheolaidd?

Bydd profion llif unffordd ar gael i bawb sy'n gweithio mewn lleoliadau addysg, gofal plant a chwarae cofrestredig. Bydd hyn yn eu galluogi i gynnal prawf ar gyfer y coronafeirws gartref ddwywaith yr wythnos. Mae'r profion yn darparu canlyniad o fewn 30 munud ac nid oes angen eu prosesu mewn labordy.

Mae'r prawf ar gyfer pobl heb symptomau'r coronafeirws. Os oes gan staff symptomau'r coronafeirws, dylent **hunanynysu** a threfnu i gael prawf PCR (gallwch archebu **ar-lein** neu drwy ffonio 119) a pheidio â defnyddio'r prawf llif unffordd.

Pwy sy'n gymwys i gael profion rheolaidd?

Mae'r holl staff sy'n gweithio mewn lleoliadau addysg a gofal plant yn gymwys i gael eu profi.

O ran lleoliadau addysg, mae hyn yn cynnwys:

- ysgolion cynradd
- ysgolion uwchradd
- ysgolion arbennig
- ysgolion annibynnol

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

- colegau arbenigol annibynnol
- colegau addysg bellach
- ysgolion canol
- unedau cyfeirio disgyblion

Mae'r holl staff gofal plant a chynlluniau chwarae sydd wedi'u cofrestru yn gymwys i gael eu profi, gan gynnwys y rhai sy'n gweithio mewn lleoliadau gofal dydd a gwarchodwyr plant. Mae hyn yn cynnwys:

- gofal dydd llawn
- gofal sesiynol
- gofal crèche
- grwpiau chwarae/cylchoedd meithrin
- darpariaeth gwaith chwarae wedi'i staffio
- darpariaeth Dechrau'n Deg

Mae'r profion yn wirfoddol, ond rydym yn annog pawb sy'n gymwys i fanteisio arnynt er mwyn lleihau ymhellach y risg o drosglwyddo asymptomatig.

Os oes gan staff symptomau'r coronafeirws, dylent drefnu i gael prawf PCR (gallwch archebu ar-lein neu drwy ffonio 119) a pheidio â defnyddio'r prawf llif unffordd.

Beth yw Prawf Llif Unffordd?

Mae profion llif unffordd (Antigen) yn prosesu samplau swab o'r trwyn a'r gwddf. Mae'r ddyfais, sy'n edrych fel prawf beichiogrwydd yn y cartref, yn canfod protein (antigen) a gynhyrchir gan y feirws. Os yw'n bresennol yn sampl y person, bydd llinell liw yn ymddangos ar y ddyfais rhwng 20-30 munud ar ôl prosesu.

Beth yw'r gwahaniaeth rhwng profion PCR rheolaidd a Phroffion Llif Unffordd?

Mae'r prawf RT-PCR a'r prawf llif unffordd yn gofyn am gymryd swab o'r trwyn a'r gwddf. Defnyddir yr RT-PCR ar gyfer y rhai sydd â symptomau, gan

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

ddadansoddi'r swab mewn labordy.

Defnyddir prawf llif unffordd ar gyfer pobl heb symptomau. Mae modd dadansoddi'r swab gan ddefnyddio dyfais llif unffordd gartref, fel y ceir canlyniadau o fewn awr. Er nad yw profion llif unffordd mor sensitif â phroffion RT-PCR sy'n cael eu prosesu mewn labordai, mae cyngor gwyddonol wedi dangos bod cywirdeb profion llif unffordd cyson gystal â phroffion RT-PCR, a dyma pam rydym yn ailadrodd y profion ddwywaith yr wythnos.

Pam ydych chi'n gofyn i leoliadau addysg a gofal plant gynnal profion rheolaidd?

Mae Llywodraeth Cymru yn cynnig cyfle i staff lleoliadau addysg a gofal plant gael profion ddwywaith yr wythnos. Mae'r profion yn wirfoddol, er bod pawb sy'n cael cynnig y prawf yn cael eu hannog i fanteisio ar y cynnig.

Mae lleoliadau addysg a gofal plant wedi gweithredu'r mesurau rheoli a amlinellir yng nghanllawiau'r sector i leihau'r risg o drosglwyddo. Bydd y profion yn galluogi lleoliadau i leihau'r risg hon ymhellach drwy atal pobl heb unrhyw symptomau rhag trosglwyddo'r coronafeirws.

Mae cynlluniau peilot diweddar yng Nghymru a'r DU yn ehangach wedi dangos sut y gall profion rheolaidd, cyflym gael eu defnyddio yn effeithiol a chael effaith gadarnhaol mewn ysgolion a lleoliadau eraill.

Mae'r drefn profion rheolaidd yn profi unigolion asymptomatig – y rhai heb symptomau'r coronafeirws. Os yw person asymptomatig yn cael canlyniad prawf positif drwy'r profion rheolaidd (gweler y cyngor pellach ar broffion positif isod), rhaid iddo hunanyngysu yn unol â'r canllawiau er mwyn osgoi trosglwyddo'r feirws ymhellach. O ganlyniad, bydd profion ddwywaith yr wythnos yn canfod achosion o'r coronafeirws na fyddai wedi dod i'r golwg fel arall, gan helpu i atal y coronafeirws rhag lledaenu yn y gymuned.

Er bod profion ddwywaith yr wythnos yn ein helpu i atal lledaeniad yn y gymuned, mae'n bwysig i leoliadau barhau i weithredu'r mesurau rheoli a amlinellir yn y canllawiau sy'n benodol iddyn nhw er mwyn lleihau'r risg o

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

drosglwyddo a'r tebygolrwydd o ganlyniadau profion positif.

Ydy'r profion yn orfodol?

Nac ydyn. Bydd staff nad ydynt am fanteisio ar gael prawf yn dal i allu mynychu'r gweithle.

Unwaith bydd y staff yn deall y broses brofi ac wedi darllen hysbysiad preifatrwydd, os dewisant fanteisio arni, byddant yn ymrwmo i wneud y prawf drostyn nhw eu hunain a rhoi gwybod beth yw'r canlyniad. Dylai lleoliadau addysg a gofal plant sicrhau bod eu staff yn rhoi gwybod i system Profi ac Orlhain y GIG beth yw eu canlyniadau (positif, negatif neu aneglur). Dylid rhannu'r canlyniadau hefyd gyda'r gweithle er mwyn cefnogi'r system olrhain cysylltiadau leol.

Dylai staff nad ydynt am fanteisio ar y rhaglen brofi hon ddilyn y canllawiau cenedlaethol arferol o ran hunanynysu, a dylai pawb sy'n arddangos symptomau fynd am brawf.

A yw'r profion yn cael eu darparu yn rhad ac am ddim?

Ydyn. Ni chodir tâl am y profion.

Pa mor aml ddylwn i gymryd y prawf?

Argymhellir y dylid cymryd prawf ddwywaith yr wythnos, h.y. dau brawf 3-4 diwrnod ar wahân i'w gilydd bob wythnos. Argymhellir hefyd y dylid gwneud y profion cyn i chi fynychu'r lleoliad.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Oes rhaid i mi gymryd y prawf ar yr un diwrnodau bob wythnos?

Oes, dylech ddilyn amserlen sefydlog wrth gymryd y profion, e.e. yr un diwrnodau a'r un amser bob wythnos.

Os ydw i wedi cael coronafeirws o'r blaen neu wedi derbyn y brechlyn, a ddylwn i barhau i gymryd profion ddwywaith yr wythnos?

Dylech. Gan ystyried nifer yr achosion presennol o'r feirws a'r angen dybryd i leihau ar y trosglwyddo, anogir pawb sy'n cael cynnig prawf ddwywaith yr wythnos i fanteisio ar y cynnig hwnnw, hyd yn oed y rhai sydd wedi cael coronafeirws o'r blaen neu wedi cael y brechlyn.

Ni ddylech gymryd y prawf llif unffordd o gwbl yn ystod cyfnod o hunanynysu yn dilyn canlyniad positif i brawf coronafeirws.

Sut bydd y broses brofi yn gweithio?

Darperir pecynnau profion llif unffordd cartref ar gyfer staff lleoliadau addysg a gofal plant, y bydd modd iddynt eu defnyddio ddwywaith yr wythnos, bob 3-4 diwrnod, cyn dod i'r gwaith, ac yn ddelfrydol yn y bore. Nid oes angen prosesu'r profion hyn mewn labordy, a gallant roi canlyniad cyflym o fewn tua 30 munud. Nid oes gorfodaeth ar unrhyw un i wneud y prawf, ac ni fydd angen darparu tystiolaeth o ganlyniad negatif, na darparu tystiolaeth o fod wedi gwneud prawf, cyn gallu dychwelyd i'r gwaith yn gorfforol. Fodd bynnag, rydym wir yn annog pawb i fanteisio ar y ddarpariaeth.

Mae profion llif unffordd wedi'u defnyddio'n eang ac yn llwyddiannus i ganfod achosion asymptomatig o COVID-19. Mae gallu gwneud y prawf yn gyflym ac yn hwylus yn help i ganfod y feirws mewn unigolion asymptomatig, na fyddent fel arall wedi cael eu profi. Mae profion llif unffordd wedi'u cymeradwyo gan

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Asiantaeth Rheoleiddio Meddyginiaethau a Chynhyrchion Gofal Iechyd, ac maent yn hollbwysig yn y frwydr yn erbyn y feirws. Nid yw'r rhaglen brofi ar gyfer unigolion asymptomatig yn disodli'r polisi profi ar gyfer y rheini sydd â symptomau. Bydd disgwyl o hyd i unrhyw un sydd â symptomau, p'un a ydynt yn manteisio ar y system brofi ar gyfer unigolion asymptomatig ai peidio, fynd am brawf PCR a dilyn canllawiau Profi, Olrhain, Diogelu y GIG, gan hunanyysu, hyd nes y byddant wedi cael eu canlyniad.

Rhaid i leoliadau a staff barhau i ddilyn yr holl fesurau diogelu cyfredol – nid yw profion ar gyfer unigolion asymptomatig yn disodli'r rhain nac yn eu gwneud yn llai pwysig wrth reoli'r feirws.

Pa mor gywir yw canlyniad prawf llif unffordd?

Mae profion llif unffordd wedi'u defnyddio'n eang ac yn llwyddiannus i ganfod COVID-19 mewn unigolion asymptomatig. Mae gallu gwneud y prawf yn gyflym ac yn hwylus yn help i ganfod y feirws mewn unigolion asymptomatig, na fyddent fel arall wedi cael eu profi.

Mae gwaith gwerthuso clinigol helaeth wedi'i wneud ar brofion llif unffordd. Mae gwerthusiadau Public Health England a Phrifysgol Rhydychen yn dangos bod y profion hyn yn ddigon cywir a sensitif i gael eu defnyddio yn y gymuned at ddibenion sgrinio a goruchwyllo.

Mae profion llif unffordd yn gallu adnabod achos o heintusrwydd cynnar a phryd y mae unigolyn ar ei fwyaf heintus. Mae'r unigolion hyn yn tueddu i ledaenu'r feirws i lawer o bobl, ac felly mae gallu'r prawf i wybod pwy ydynt yn dal i fod yn bwysig.

Mae'n bwysig cofio mai haen ychwanegol yw'r profion hyn o ran y mesurau diogelu iechyd, yn ogystal â gorchuddion wyneb, cadw pellter cymdeithasol ac ati. Rhaid i bobl sy'n cael canlyniad negyddol gydymffurfio o hyd â mesurau diogelu perthnasol eu gweithle.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Evch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Sut mae cymryd prawf?

Nid oes angen unrhyw hyfforddiant. Gallwch wneud y prawf eich hunan, ac fe fyddwch yn derbyn cyfarwyddiadau clir gyda'r profion, ond yn gwyno:

- golchwch a sychwch eich dwylo'n drylwyr
- agorwch y pecyn prawf (gan ofalu peidio â chyffwrdd â'r rhan feddal)
- agorwch eich ceg yn llydan. Defnyddiwch y swab i rwbio cefn eich gwddf yn gadarn bedair gwaith ar bob ochr
- tynnwch y swab allan o'ch ceg heb gyffwrdd â'ch dannedd, eich tafod na'ch gymiau
- rhowch y swab yn ofalus yn eich trwyn (2.5cm y tu mewn) a'i rwbio ar hyd leinin eich ffoenau 4-5 gwaith
- tynnwch y swab allan (gan ofalu nad yw'n cyffwrdd ag unrhyw beth)
- rhowch yn y tiwb i'w brofi am 30 munud ac arhoswch am y canlyniad (bydd llinell liw yn ymddangos os yw'n positif)
- golchwch eich dwylo'n drylwyr ar ôl gwaredu'r prawf

Bob tro y bydd unigolyn yn cymryd prawf bydd angen iddo gofnodi'r canlyniad drwy'r porth canlyniadau ar-lein (y gellir cyrraedd ato drwy ffôn clyfar) neu drwy ffonio'r rhif a ddarperir yn y pecyn. Bydd angen gwneud hyn bob tro wrth gymryd prawf, boed yn ganlyniad negatif neu positif.

Beth ddylwn i ei wneud os yw'r canlyniad yn positif?

Os yw'r canlyniad yn positif bydd angen i chi gofnodi hyn drwy'r porth canlyniadau ar-lein. Rhaid cofnodi pob canlyniad. Bydd angen ichi hefyd roi gwybod i'ch lleoliad (a bydd angen i leoliadau gofal plant hysbysu AGC) ac yna cadarnhau'r canlyniad positif drwy drefnu prawf PCR mewn canolfan brofi cyn gynted â phosibl. Gallwch drefnu prawf drwy archebu ar-lein neu drwy ffonio 119.

Yn y cyfamser, rhaid i chi ddilyn y canllawiau hunanynysu a gwneud yn siŵr eich bod chi a phob aelod o'ch aelwyd yn hunanynysu am 10 diwrnod. Dylai'r cyfnod

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

hwn ddechrau yn syth ar gael canlyniad prawf positif o'r prawf llif unffordd.

Os yw canlyniad y prawf PCR yn negatif gallwch ddod â'ch cyfnod hunanynysu i ben, ac aildechrau cymryd prawf ddwywaith yr wythnos.

Beth ddylwn i ei wneud os yw'r canlyniad yn negatif?

Os yw canlyniad y prawf yn negatif, bydd angen i chi gofnodi hyn drwy'r porth canlyniadau ar-lein ond ni fydd angen cymryd camau pellach a gallwch barhau â'ch diwrnod fel arfer. Rhaid cofnodi pob canlyniad.

Sut mae gwaredu'r pecyn prawf?

Beth bynnag fydd canlyniad y prawf, unwaith y bydd eich prawf wedi'i gwblhau, rhowch holl gynnwys y pecyn prawf a ddefnyddiwyd yn y bag gwastraff a ddarperir. Seliwch y bag, a'i roi yn eich bin gwastraff cartref cyffredinol.

Oes modd defnyddio'r prawf ar gyfer aelod o fy nheulu?

Na, mae'r profion ar gyfer y rhai sy'n gweithio mewn lleoliadau addysg, gofal plant a gwaith chwarae yn unig. Mae hyn yn golygu nad oes modd defnyddio'r profion ar gyfer aelodau o'r teulu.

Bydd yn rhaid llofnodi ar gyfer pob prawf a bydd y defnydd yn cael ei fonitro.

Sut byddaf yn derbyn y profion?

Ar gyfer lleoliadau mwy sy'n gallu storio profion ar y safle, gellir archebu'r profion drwy borth ar-lein a byddant yn cael eu cyflenwi i'r lleoliad 10-14 diwrnod yn ddiweddarach. Bydd angen i leoliadau storio'r profion a sicrhau eu bod yn ail-

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

archebu pan fydd y stoc yn isel.

Os yw gofod yn broblem, er enghraifft ar gyfer lleoliadau mewn cyfleusterau cymunedol neu warchodwyr plant, mae gwaith ar y gweill yn lleol i bennu cadwyni cyflenwi clir. Gallai hyn olygu casglu'r profion sydd eu hangen arnoch o ganolfan leol. Nid yw'n bosibl anfon profion drwy'r system bost gyffredinol ar hyn o bryd, a dim ond mewn cyflenwadau mawr maent ar gael.

Bydd angen i'r lleoliadau gadw cofnod o'r pecynnau profi a chofrestr o'r profion sy'n cael eu dosbarthu.

Pam nad yw plant/dysgwyr yn rhan o'r system brofi hon?

Mae data iechyd y cyhoedd yn awgrymu bod oedolion/staff yn risg o ran trosglwyddo'r feirws o fewn lleoliad. Nid yw plant a dysgwyr wedi'u cynnwys ar hyn o bryd, felly, yn y system brofi.

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Ynghylch y ddogfen hon

Mae'r ddogfen hon yn gopi o'r dudalen we [Profi rheolaidd ar gyfer staff addysg a gofal plant](#) a lawrlwythwyd.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant.html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Efallai na fydd y ddogfen hon yn hollol hygyrch; darllenwch ein [datganiad hygyrchedd](#) i gael rhagor o wybodaeth.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).

Cafodd y ddogfen hon ei lawrlwytho o LLYW.CYMRU, efallai nad dyma'r fersiwn mwyaf diweddar.

Ewch i <https://llyw.cymru/profi-rheolaidd-ar-gyfer-staff-addysg-gofal-plant-html> i weld y fersiwn ddiweddaraf.

Gwybdaeth am [hawlfraint](#).